

<https://www.israelsmisjonen.no/pv>

17. søndag i treenighetstiden – søndag 20. september 2026

Søndagens tekster: Job 19,21–27; 1 Tim 1,7–12; Joh 11,17–29 og/eller 30–46

Oppstandelsen og livet

Denne søndagen kalles ofte for «høstens påskedag» fordi vi leser tekster som handler om Jesu makt over døden og håpet om oppstandelsen. Det er en fin påminnelse idet vi nærmer oss høstjevndøgn og for alvor begynner å merke at vinter og mørke nærmer seg. Vi har en frelser som **er** oppstandelsen og livet.

Jesu venn, Lasarus

Vi lærer i Bibelen at Lasarus var en av Jesu nære venner. Det hadde vært kjekt å vite hvor langt tilbake vennskapet gikk og hva som førte dem sammen, men det er Bibelen taus om. Vi møter ham her i Johannesevangeliet og ellers dukker også søstrene hans, Marta og Maria, opp i Lukas 10,38–42. Byen han bodde i, Betania, lå rundt tre kilometer fra Jerusalem, på Oljeberget, og heter i dag Al-Eizariya (som er arabisk og betyr Lasarus-stedet). Under Jesu siste påske, var han og disiplene innlosjert i Betania.

Jesus får melding om at Lasarus er syk, men velger likevel å bli værende der han er to dager ekstra (Joh 11,6–7), og kan siden berette for disiplene at Lasarus er død (Joh 11,14). Så på den ene siden er Jesus fullt klar over hva som er i ferd med skje og hva som ligger foran.

Jesus og døden

Derfor er det nesten litt overraskende at han reagerer så kraftig når han står utenfor graven til Lasarus, og Johannes gir oss det korte og fyndige verset: «Jesus gråt» (vers 35). I møte med døden og sorgen til Lasarus' venner og familie, blir Jesus svært opprørt og beveget. Det er trøst i dette, for det understreker hvor fjern og fremmed døden er. Selv den inkarnerte Gud blir opprørt og gråter i møte med dødens hensynsløse realitet.

Bibelen kaller døden for en fiende (1 Kor 15,26). Det er forståelig at folk gjerne omtaler døden som naturlig, for den er så vanlig, men egentlig er den fullstendig fremmed for oss mennesker. Vi skyr døden og det legges årlig ned milliarder av kroner i arbeidet med å bekjempe og motvirke dødens konsekvenser. Vi er skapt til liv, for Gud, vår skaper, er liv og livets kilde.

Oppstandelsen og livet

Beretningen om Jesus og Lasarus kulminerer med ordene «Lasarus, kom ut!». Livets opphavsmann (Apg 3,15) trenger bare å rope for at dødens lenker skal bli brutt. Mange har påpekt at det er godt Jesus var spesifikk og nevnte Lasarus ved navn, for hvis ikke ville alle døde i gravene omkring også kommet. Det er en fin og litt morsom påpekning, men den sier noe sant og viktig. Jesus er virkelig «oppstandelsen og livet», slik han også kunngjorde for Marta (vers 25).

Tegn

Oppvekkingen av Lasarus blir det siste av Jesu tegn i Johannesevangeliet. Og det blir hos Johannes dråpen som får begeret til å renne over: «Fra denne dagen la de planer om å drepe ham» (vers 53).

Alle tegnene Johannes nevner peker oss i retning av Jesu guddommsmakt, og Johannes har nøye valgt disse tegnene for at vi som leser hans evangelium skal komme til tro på Jesus (Joh 20,30–31). Jesus er virkelig den han sa han var.

Bruk derfor denne søndagen til å proklamere klart og tydelig at Jesus er oppstandelsen og livet, han er livets opphavsmann og dødens overvinner. Han er min og din gjenløser som står alene tilbake når alt annet er gått til grunne og blitt til støv (Job 19,25).

Knut Kåre Kirkholm

Førstelektor og undervisningsleder ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole og redaktør av magasinet Fast Grunn.

kkirkholm@fjellhaug.no